

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
КОЛЕДЖ

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції
науковців, викладачів,
аспірантів та
фахівців-практиків

(27-29 травня 2020 р.)

ХАРКІВ 2020

**ОСВІТНІЙ ПРОСТІР В КОНТЕКСТІ
СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ:
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
науковців, викладачів, аспірантів та
фахівців-практиків
Харківського торговельно-економічного
коледжу
Київського національного
торговельно-економічного університету
(27-29 травня 2020 р., м. Харків)**

За загальною редакцією Л.О. Радченко

Харків 2020

- Тези буде розміщено на платформі OJS <https://ojs.htek.com.ua> та проіндексовано в наукометричній базі даних Google Scholar
Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ХТЕК КНТЕУ заборонен

Освітній простір в контексті суспільних трансформацій: виклики сьогодення та пріоритети розвитку: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції науковців, викладачів, аспірантів та фахівців-практиків (Харків, 27-29 травня 2020 р.) за заг. ред. Л.О. Радченко. – Харків: інтернет-видання ХТЕК КНТЕУ, 2020. – 133 с.

У збірнику тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції її авторами розглянуто актуальні питання, ідеї, підходи, методи навчання, методики викладання, досвід і практичні досягнення щодо застосування інноваційних перетворень в освіті. Обговорено та визначено шляхи і перспективні напрями щодо підвищення якості навчання, діджиталізації й модернізації вищої освіти, розвитку та інтеграції науки, освіти і виробництва для підготовки сучасних конкурентоспроможних фахівців готельно-ресторанного бізнесу, туризму, харчових технологій, галузей економіки, управління та адміністрування в контексті суспільних трансформацій.

Інтернет видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, фахівців-практиків.

Тези друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за якість та зміст тез несе автор.

СЕКЦІЯ 6

КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОРАЛЬНОГО І ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

СПРЯМУВАННЯ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Гура А.О. – ст. викладач,
кафедри економічної теорії,
Гуцан Т.Г. – канд. пед. наук, доцент
кафедри економічної теорії,
*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна*

Сьогоднішній день диктує нові умови та переоцінку цінностей: національних, культурних, соціальних, політичних. Перетворення держави базується, перш за все, на усвідомленні ролі патріотичного виховання людини, збереження культурного коду нації. Саме тому, головним завданням, яке стоїть перед вищою школою, педагогічною наукою та практикою, є створення цілісної системи національно-патріотичного виховання, в основу якої покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства і нації в цілому.

Головною домінантою патріотичного виховання молоді є формування в особистості ціннісного ставлення до навколишньої діяльності та самої себе, активної за формою та моральної, за змістом, життєвої позиції. В Україні на державному рівні затверджено «Концепцію національно-патріотичного виховання», яка передбачає орієнтацію на Людину, її духовну культуру й визначає основні напрямки виховної роботи з молоддю та модернізації навчально-виховного процесу [1]. Провідну роль у забезпеченні таких модернізацій відіграє педагогічний колектив закладу вищої освіти.

Патріотичне виховання студентів педагогічного університету має становити цілісну системи роботи керівництва закладу та педагогічного колективу. Адже профільність закладу передбачає виховання молоді не тільки під час навчального процесу, а й під час проведення позааудиторних заходів. Результатом патріотичного виховання має бути сформованість почуття патріотизму, яке означає прояв особистістю любові до свого народу, поваги до українських традицій, відчуття своєї належності до України, усвідомлення спільності власної долі з долею Батьківщини, досконале володіння українською мовою.

Про актуальність розробки та необхідність впровадження в навчально-виховний процес ХНПУ імені Г.С. Сковороди системи патріотичного виховання свідчать результати проведеного педагогічного експерименту, в якому взяли участь 156 студентів II курсу університету. Експеримент був проведений у формі опитування та анонімного анкетування.

Патріотами України вважають себе 56 % опитаних, з яких гордість за свою країну відчують лише 20 студентів; важкими для студентів виявилися запитання: «Що є для Вас «Батьківщина»? Чи є в Україні патріотизм?»; знання державної символіки продемонструвало 81% студентів, утім гімн України можуть заспівати лише 40% опитаних осіб; навести приклади героїчної історії українського народу спромоглися 43% студентів, а згадати національні свята – 58%; не заперечують проти вживання української мови як в побуті, так і під час навчання 77% студентів, хоча перевагу у спілкуванні віддають російській мові; 64% студентів мають бажання залишити територію України та продовжити навчання і пошук роботи закордоном; дискусійним виявилось питання щодо захисту Вітчизни тощо.

Отримані результати зумовили необхідність розробки системи національно-патріотичного виховання студентів, яка має бути реалізована через низку концептуальних завдань, серед яких:

- забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості відповідно до її інтересів та можливостей;
- виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь;
- сприяння набуттю молоддю соціального досвіду, успадкування духовних та культурних надбань українського народу;
- формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації;
- формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії українського народу та кращих зразків культурної спадщини;
- забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, людей похилого віку, турботи про молодших та людей з особливими потребами;
- підтримання кращих рис української нації – працелюбності, прагнення до свободи, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини тощо.

До пріоритетних напрямів реалізації даних завдань та забезпечення результативності патріотичного виховання студентів вважаємо за необхідне:

по-перше, проведення низки пізнавальних лекцій, семінарів, круглих столів спрямованих на пізнання студентом себе як частини національного й

світового, глобалізованого соціуму, формування в студентів особистісних рис громадянина Української держави;

по-друге, проведення зустрічей, презентацій, тренінгів присвячених історії, традиціям і звичаям, культурі, досягненням українського народу за участю педагогів, видатних діячів нашого міста, а можливо й України;

по-третє, включення до навчальних дисциплін, що викладаються в університеті, окремих блоків, що присвячені національно-патріотичному вихованню. Так, зокрема, під час викладання педагогіки більше уваги приділити етнопедагогіці та виділити додаткові години на вивчення розділу «патріотичне виховання»; під час вивчення економічної теорії з'ясувати особливості розвитку національної економіки України та продемонструвати економічні наслідки втрати цілісності країни; на заняттях історії більше уваги приділити героїчним подвигам українців; систематично проводити бесіди на важливі морально-етичні, національно-патріотичні, валеологічні теми під час викладання культурології тощо;

по-четверте, вважаємо за необхідне регулярно проводити на факультетах наступні заходи – «Єдина Україна – єдиний народ», «Україна – земля героїчного народу», День української мови, «Здоров'я нації – здоров'я молоді», «Видатні досягнення харків'ян».

Ці заходи, на нашу думку, мають сприяти формуванню мовної культури, оволодінню та вживанню української мови як духовного коду нації; поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки та історичних святинь; забезпеченню духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, людей похилого віку тощо; створенню умов для посилення патріотичної спрямованості при висвітленні подій та явищ суспільного життя.

Список літератури:

1. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15/sp:max20> (дата звернення 02.04.2020).

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ – РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ

Дмитрук Б.П. – канд. екон. наук, професор,
Заслужений економіст України,
спеціаліст кафедри економіки, управління та адміністрування,
Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ
Харків, Україна

Önal S. – Yeniçağa Profesyonel
Aşçılar Derneği Başkanı,

СЕКЦІЯ 6. КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОРАЛЬНОГО І ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Гура А.О., Гуцан Т.Г. СПРЯМУВАННЯ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ.....	66
Дмитрук Б.П., Önal S., Внуковська-Місталь О.Г. МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ – РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ	68
Кобзєва І.О., Jakub Koralewski, Стево Карапанджа. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	72
Редька С.І., Ісламова А.В., Біленко Л.М. РОЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ	74
Тетеріна Т.А., Резенкіна Н.О. ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС ТА ЙОГО РОЛЬ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	77
Тихонович В.М. МІСЦЕ ВЗАЄМОВІДНОСИН У СИСТЕМІ «ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ» У ГУМАНІСТИЧНОМУ ВИХОВАННІ	79
Шевченко Л.А. ВЗАЄМОДІЯ НОРМ ПРАВА ТА НОРМ МОРАЛІ У ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ	82

СЕКЦІЯ 7. КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА ОБ'ЄДНАННЯ ЗУСИЛЬ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

Голованова О.М., Постольна Н.О. ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ В КОЛЕДЖІ	86
Зоря Р.Р., Балашова О.В. КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ	88
Чернега Н.С. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО КОМПОНЕНТУ КЕРІВНОГО СКЛАДУ Й НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У СТРУКТУРІ ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	91

СЕКЦІЯ 8. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА-ТЕХНОЛОГА У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ НА МІЖНАРОДНІ КОНКУРСИ І ФЕСТИВАЛІ, ПСИХОЛОГІЯ ГОСТИННОСТІ

Афанасьєва Т.В., Горбенко Г.О. УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ФЕСТИВАЛЯХ ТА КОНКУРСАХ КУЛІНАРНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЗАПОРУКА ПІДГОТОВКИ ЯКІСНОГО ФАХІВЦЯ	95
Жуков Є.В. ІНФОРМУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ЩОДО ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЯК ПРОГРАМНИЙ РЕЗУЛЬТАТ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ ГАЛУЗІ 241 «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»	97